

1905-03-12

þÿ š í à á¹ ¿ â - ± á . 259

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/9110>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΚΥΠΡΙΟΣ

ΕΤΟΣ 5. — ΑΡΙΘ. 259

ΕΝ ΛΕΓΚΩΣΙΑ (ΚΥΠΡΟΥ)

12 ΜΑΡΤΙΟΥ 1905

Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΑΡΜΟΣΤΟΥ

Φρονούμεν, ότι τὰ ὑπὸ τοῦ Μ. Ἀρμοστοῦ, Σέρ Καρόλου Κιγκ-Χάρμαν, λεχθέντα κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Τρίτης τοῦ Νομοθετικοῦ Συμβουλίου εἶνε ἐξ ἐκείνων τὰ ὅποια θὰ σημειώσων ἐποχὴν εἰς τὰ χρονικά τῆς Κύπρου. Ἡ Αὐτοῦ Ἐξοχότης ἄφησε κατὰ μέρος καὶ συντάγματα καὶ θεσμούς καὶ συθήκας, καὶ ὑπεράνω ὅλων τούτων τῶν τεχνητῶν ἐμποδίων εἶπεν ὁλοθάρρα τὴν γνώμην του περὶ τοῦ Φόρου τῆς Ὑποτελείας.

Τοῦτο εἶνε ἀναμφισβήτως καλὸς νόμος διὰ τὸν τόπον. Καὶ ἔχομεν λόγους ὥστε νὰ πιστεύωμεν, ὅτι ἡ γνώμη αὕτη τοῦ Ἀνωτάτου Ἀρχόντος δὲν εἶνε μόνον ἡ ἰδική του, δὲν εἶνε μόνον ἡ τῶν Κυβερνητικῶν μελῶν τοῦ Νομοθετικοῦ Συμβουλίου, ἀλλὰ καὶ ἡ γνώμη αὐτοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἀποικιῶν.

Εἶνε κατὶ νὰ ἔχωμεν συνεργάτην εἰς τὴν ἄρσιν ἐκείνου τοῦ μεγάλου κακοῦ τὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ Βασιλέως ἐν Κύπρῳ.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἀποικιῶν εἶνε πολὺ μακρὰν ἀπὸ ἡμᾶς, καὶ οἱ ἐπίσημοι ὀφθαλμοὶ του εἶνε εἰ τοῦ Μ. Ἀρμοστοῦ. Δι' αὐτοῦ ἐκεῖνο θὰ γνωρίσῃ τὰ πάντα, δι' αὐτοῦ θὰ πληροφορηθῇ περὶ τῆς κατστάσεως τοῦ φόρου, δι' αὐτοῦ θὰ γνωρίσῃ τοὺς πεθεροὺς καὶ τὰ αἰτήματά μας. Τόσον πολλὰ καὶ σπουδαία ἐξαρτῶνται παρὰ τοῦ Μ. Ἀρμοστοῦ.

Ἐάν οὗτος ἔχῃ εὐθύτητα χαρακτῆρος καὶ ἐμπνέεται πραγματικῶς ὑπὸ καλῶν αἰσθημάτων, ἔχῃ δὲ καὶ τὴν θέλησιν καὶ τὴν ἱκανότητα νὰ ἐργασθῇ, δύναται πολλὰ νὰ κατορθώσῃ. Καὶ κατορθῶντων πολλὰ, αὐξάνει καὶ τὸ ἰδικόν του γόητρον, καὶ τὸ γόητρον τοῦ Κράτους διὰ ἀντιπροσωπεύει.

Οἱ Κυβερνηταὶ ἀγγλικῶν Ἀποικιῶν, οἵτινες ἄφησαν ὄνομα εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ ἀγγλικοῦ ἀποικισμοῦ, μετρῶνται ἐπὶ τῶν δακτύλων τῆς μίας χειρὸς. Ἀπεθνήσαν τὸ ὄνομά των διότι ἐν τῇ Ἀποικίᾳ εἰς ἣν ἔδρασαν ἐγκατέλιπον λαμπρά ἔγγραφα τῆς διαβάσεώς των, ὡς π.χ. ὁ Gailford, οὗτος ἢ ἡ προτομή ἐστήθη καὶ φωτίζει σήμερον τὴν μεγάλην αἰθουσαν τῶν τελετῶν τοῦ Ἐθνικοῦ μὲς Πανεπιστημίου, ἐν δεξιᾷ τῷ δῆματι.

Τοῦτο βεβαίως εἶνε μία ἐκ τῶν ἀποδείξεων ὅτι ὁ ἑλληνικὸς λαὸς δὲν εἶνε ἀχάριστος, καὶ γνωρίζει νὰ εὐγνωμονεῖ τοὺς ὑπὲρ αὐτοῦ ἐργασθέντας.

Βαυκαλιζόμεθα ὑπὸ τῆς ἐλπίδος μέχρι τοῦ νὰ πιστεύωμεν, ὅτι ὁ Σέρ Καρόλος Κιγκ-Χάρμαν ἦλθεν ἐδῶ ὄχι ὡς ἀπλῶς διαχειριστὴς τῆς διοικήσεως τῆς Νήσου, ἀλλὰ μὲ ἀποστολὴν τῆς ὁποίας ἡ πραγματοποίησις νὰ περιποιήσῃ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τὸ Βρετανικὸν Ἔθνος.

Ὁ μέγας προορισμὸς τῆς Μ. Βρετανίας εἰς τὰ πράγματα τοῦ κόσμου ὑπὸ φιλελευθέρων ἀποψιν δύναται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν νὰ ἔχῃ ἐκλείψει τινάς. Ἄλλ' ἡ ἱστορία τῆς Ἀγγλίας δὲν ἀποτελεῖται ἀπὸ τῶν Τσάρτερων καὶ Συνταγῶν. Ἦν δύναμιν καὶ τὸ μεγαλεῖον ἐνέχει ἡ Ἀγγλία τοῦ John Bright, τοῦ μεγάλου ῥητορὸς καὶ συγχρόνου τοῦ Μεγάλου Γέρουτος, ὁστις ὁμιλῶν περὶ τοῦ ἀγγλικοῦ ἔθνους εἶπεν, ὅτι «οἱ ἀγαπῶντες τὴν ἐλευθερίαν κάποτε πρὸς αὐτὸ ἀγγίζουσιν, ὅτι οἱ καταδυναστευόμενοι πάντοτε πρὸς αὐτὸ στρέφουσιν τὰ δλίμματα καὶ ζητοῦν συμπαθειαν καὶ ἀρωγὴν, αἰσθασόμενοι ὅτι ἀποτείνονται πρὸς λαὸν ἐλευθέρων, τὸ δὲ ἀγγλικὸν ἔθνος ὄχι μόνον δὲν ἀρνείται τὴν ἀπαίτησιν ταύτην ἀλλὰ καὶ ἐλευθέρως τὴν ἀναγνωρίζει.»

Ἐχομεν λόγους νὰ πιστεύωμεν, ὅτι ὁ Μ. Ἀρμοστὸς, ἐάν ἐν τῇ διοικήσει τῆς Κύπρου θὰ προστρέξῃ εἰς τὰς διαγωγὰς ἐκείνας πηγὰς τῆς ἀγγλικῆς ἱστορίας, ὅποθεν θὰ ἀγλήσῃ τὰς δυνάμεις ὧν ἔχει ἀνάγκη νὰ πραγματοποιήσῃ ἔργον σωτήριον διὰ τὴν Κύπρον.

Ὁ λόγος τοῦ ἐν τῷ Νομοθετικῷ σχεδῶν μᾶς περὶ τοῦ φόρου τῆς Ὑποτελείας ὑπὸ τὸν τροχὸν τῆς ἀμαξίας — διὰ νὰ μεταχειρισθῶμεν μίαν ἀγγλικὴν ἔκφρασιν — συνεργαζόμενος μαζί μας εἰς τὴν διάσωσιν τοῦ τόπου ἀπὸ ἀναποφεύκτου οἰκονομικοῦ ὀλέθρου.

Ἡμεῖς θέλομεν νὰ τῷ δώσωμεν καὶ τὰ πρωτεία. Ὅχι ἀπλῶς συνεργάτην ἀλλ' ἐπίμιλλον πρωτεργάτου ἐπιθυμοῦμεν νὰ τὸν ἔχωμεν εἰς τὸν ἀγῶνα περὶ οὗ πρόκειται.

Ἀνῆκει εἰς αὐτὸν ὅπως μᾶς δείξῃ διὰ τῶν ἀποτελεσματικῶν ἔργων του, ὅτι μᾶς ἠννόησε.

ΑΓΟΡΕΥΣΙΣ ΤΟΥ Μ. ΑΡΜΟΣΤΟΥ

Περὶ τοῦ Φόρου τῆς Ὑποτελείας.

Ἰσοῦ ἐπὶ λέξει ἢ ἀγόρευσις τοῦ Μ. Ἀρμοστοῦ, ἣν ἔκαμε κατὰ τὴν συνεδρίαν τοῦ Νομοθετικοῦ Συμβουλίου τῆς Τρίτης, μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς α' ἀνάγνωσις τοῦ Προϋπολογισμοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ Φόρου τῆς Ὑποτελείας: —

ΑΡΜΟΣΤΗΣ (ἐγειρόμενος.) Κύριοι, Νομίζω ὅτι, καὶ μὲ τὸν κίνδυνον νὰ κουρασθῇ τὸ Συμβούλιον, θὰ ἦτο καλὸν νὰ εἰπω ὀλίγας λέξεις ἵνα ἐξηγήσω τὴν θέσιν τῆς Κυβερνήσεως. Ἐν ὀνόματι τοῦ Συμβουλίου ζήτημα εἶνε ἡ α' ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου τῶν δαπανῶν τῆς Διοικήσεως. Ὁ κ. Θεοδότου ἐπρότεινε τὴν ἀπόρριψιν τοῦ Νομοσχεδίου. Ὁφείλω νὰ συγχαρῶ τὸ ἐντιμὸν μέλος διὰ τὸν καλῶς ἐσκευασμένον καὶ μεμετρημένον λόγον δι' οὗ ἐξήγησε τὰς ἰδέας αὐτοῦ.

Νομίζω ὅτι ὑπῆρξε παρανόησις ἐκ μέρους τῶν ὀθωμανῶν Βουλευτῶν διὰ τὸν λόγον τοῦ κ. Θεοδότου. Φαίνονται ἐνόησαντες ὅτι, ἐπειδὴ ὁ κ. Θεοδότου ὤμιλητε κατὰ τῆς πληρωμῆς τοῦ Ὑποτελικοῦ Φόρου, ἀπηρνήθητο κατὰ τῶν δικαιωμάτων τοῦ Σουλτάνου. Παρηκολούθησα ἐκ τοῦ σύνεγγυς καὶ ἀκριβῶς τὴν ἀγόρευσιν τοῦ κ. Θεοδότου, καὶ οὐδὲν διέκρινα τὸ ἀντανακλώμενον κατὰ τῶν δικαιωμάτων τοῦ Σουλτάνου.

Ἡ ἔνστασις ἣν ἔφερε κατὰ τῆς πληρωμῆς τοῦ Φόρου ἐβασίζετο, καθόσον ἐγὼ ἠννόησα, εἰς τὸ ὅτι τοιοῦτο ποσὸν εἶνε ὑπερτέρον ἐκείνου ὅπερ δύναται ἡ Κύπρος νὰ βεστᾷ. Θεωρεῖ ὅτι ἡ πληρωμὴ 92,600 λιρῶν εἶνε ὑπερβολικὴ, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ τόπου. Φρονεῖ ὅτι τὸ ποσὸν πρέπει νὰ πληρῶνεται, εἴτε καθ' ὅλοκληρίαν εἴτε ἐν μέρει, ὑπὸ τῆς Μ. Βρετανίας. Δὲν φρονεῖ, ὡς ἐγὼ ἠννόησα, ὅτι πρέπει ν' ἀφαιρεθῇ οἰονδήποτε μέρος ἀπὸ τοῦ Σουλτάνου εἰς ὃν δικαιωματικῶς ἀνήκει.

Νομίζω, ὡς πρὸς τὴν ἰδέαν ἣν ἐξέφρασε περὶ ἐλαφρώσεως τῆς Κύπρου ἀπὸ τοῦ βάρους τοῦ Φόρου, ὅτι **πρέπει πάντες νὰ συμπαθήσωμεν.** Πρέπει νὰ συμπαθήσωμεν πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἐντιμοῦ μέλους, ὡς καὶ πρὸς τὴν πιστότητα τῶν ὀθωμανῶν πρὸς τὸν Σουλτάνον.

Τοιαύτην ἐκλαμβάνω τὴν θέσιν τοῦ Συμβουλίου καὶ ὡς πρὸς τὸν Φόρον τῆς Ὑποτελείας καὶ ὡς πρὸς τὰ δικαιώματα τοῦ Σουλτάνου.

Καὶ νῦν ὡς πρὸς τὴν ἔνστασιν τοῦ

Η ΜΥΛΟΠΕΤΡΑ

ται ως Κύπριος διά την ύπαρξιν του Γυμνασίου και είνε αλθώς αξιοί επαινων οι πρώτοι ιδρύσαντες και οι συντηρήσαντες μέχρι τούδε παρ'όλας τας δυσχερείας. Δεν δύναται να ειπη ότι είνε τέλειον διότι μόνον τὰ έργα του Θεου είνε τέλεια. Χάριν όμως της απλοτητος του υπό συζήτησιν νόμου προτείνει την άπαλειψίν του 39 άρθρου, και να γίνη χωριστόν νομοσχέδιον διά τούς παρους της Μέσης Εκπαιδύσεως. Εάν όμως μη άπαλειψθη, τάσσεται μετ' εκείνων εστινες εζήτησαν όπως τό 5ο/ο εκάστης επαρχίας δίδεται εις τὰ σχολεία των πόλεων των.

Ο Αρμολής περί του Γυμνασίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (έγειρόμενος.) Κύριε, τό έντιμον έκ Λευκωσίας μέλος έποίησατο μνείαν της επισκέψεώς μου εις τὸ Παγκύπριον Γυμνάσιον, και η μνεία αυτή προκαλεί ίσως την έπέμβασίν μου κατά την συζήτησιν ταύτην. Έπεθεώρησα τό Γυμνάσιον και διεξήλθον έν στενοτάτη παρατηρήσει πάντα τὰ έν αύτω. Κατά τό τέλος της επιθεωρήσεως έπληροφορήσα τούς έπιτρόπους της ρηθείσης σχολής, η τελευτάσιον τούς κυρίους εστινες μετ' παρεσταθησαν ως έπιτροποι, ότι ύβρον την σχολήν τοιαύτην, ώστε η ελληνική κοιότης της Κύπρου έχει πάντα λόγον να ύπερφανεύεται. Έπεσκέψθην παρμεσίας σχολάς έν τισι των άρχαιοτέρων άποικιών μας, και διά τούτο δύναμαι να ειπω όποία είνε η ιδική σας. Και εϋδένα διαταγμών αισθανόμαι λέγων ότι είνε τοιούτη ώστε να είνε αξιοί ύπεριτίρας και πληρεστέρας υποστηρίξεως του Συμβουλίου τούτου. Ο προς τας τροποποιήσεις φρονώ, ότι η του έντ. μέλους Λεμησου είνε ερθή. Οτι άν προκηται να νομοθετήσωμεν περί της Μέσης Εκπαιδύσεως, πρέπει να τό πράξωμεν έν πλήρει τρόπῳ. Προτίθεμαι να έπισυνάψω εις τό προκείμενον νομοσχέδιον ιδιαίτερον κεφάλαιον περί Μέσης παιδείας, έν τούτῳ δε, όσον τό δυνατόν, θα συμπεριλαβω τας γνώμας, αστινες εζεφράσθησαν υπό των έντιμων μελών. Διά τούτο προτείνω όπως μη άσχοληθώμεν επί πλέον επί του 39 άρθρου, προδώμεν δε συζητηόντες τὰ περί Δημοτικης παιδείας, μέχρι ότου ο Δικηγόρος του Στίμματος συντάξη τό ιδιαίτερον κεφάλαιον.

ΣΙΑΚΑΛΛΗΣ. Προτείνει αναβολήν της συζήτησεως όλου του Νομοσχεδίου μέχρι της συντάξεως του κεφαλαίου.

ΣΩΖΟΣ. Ένσταται εις την πρότασιν ταύτην, και συμφωνώ μετὰ της Υ. Έξοχότητος όπως εξακολουθήσωμεν την συζήτησιν.

(Και τό Νομοσχέδιον ψηφίζεται από του 39 μέχρι τέλους ήτοι του 57 άρθρου.)

ΘΕΟΔΟΤΟΥ. Προτείνει την έπισύναψιν εις τό τέλος του 57 άρθρου δευτέρου αναγράφοντος τας συνεισφοράς των διαφόρων εκκλησιαστικων σωματείων προς τὰ σχολεία. Αυται έπληρώνοντο οικειοθελώς και διά του νόμου τούτου νομιμοποιούνται. Έξηρέθη μόνον έκ της 6 λίρας συνδρομης του θ' Αγ. Γαβριήλ, εστινος τὰ οικονομικά δεν είνε καλά.

(Μετ' η συνεδρία ελύθη τή 6 μ.μ.)

Συνεδρία 8 Μαρτίου.

Προεδρία Αρμολή.

ΓΙΑΓΚ. Προτείνει την άνάγνωσιν του Προδπολογισμου των εαπανων της Διοικήσεως δια τούς 12 μήνας τούς λήγοντας τή 31 Μαρτ. 1906, επιφυλαττεμενος να άναπτύξη τας μεταβολάς κατά την 6' άνάγνωσιν.

ΘΕΟΔΟΤΟΥ. Ένίσταται κατά της άναγνώσεως, διότι ο Προδπολογισμός παρουσιάζει περίσσειμα και θα ήτο εγκλημα προς την Κύπρον άν τούτο δια της ψήφου του Συμβουλίου διετιθετο προς άλλους σκοπούς η ύπερ των άναγκων της χώρας. Τα έσοδα ύπολογίζονται μετρίως εις λίρας 205,757, τα δε έξοδα εις 157,800 λίρας. Διαφορά 47.957 λίραι αιτινες θα εξαχθουν του τσπου διά τον Φόρον της Υποτελειας. Μέχρι προέβρυσιν ύπολογίσθη ότι τό όλον έκ της Νήσου εξαχθέν πσοδόν άνήρχετο εις λίρας 1,874,000. Άλλ' εις τούτο πρέπει να προστεθουν και οι πολλαπλοι πρόσθετοι φόροι εις ους ο τσπος ύπερβαλλεται διότι του αφαιρούνται τὰ περισσεύματά του.

Άπό των πρώτων έτών της κατοχής η Κύπρος ήρχισε να διαμαρτύρεται κατά του Φόρου της Υποτελειας. Η άγγλική όμως Κυβέρνησις έμεινε άνάληγτος και ήδη επιβαλλεται εις τούς αντιπροσώπους του τόπου να λάβωσιν έκτακτα μέτρα ίνα εφελκύσωσιν την προσοχήν της Άγγλικης Κυβερνήσεως, ως η καταψήφισις του Προδπολογισμου και δεύτερον η παραίτησις των αιρετων Μελων.

Ο κ. Σώζος, ο Μ. Κιτίου, και ο κ. Φραγκούδης κηρύσσονται ύπερ της άναγνώσεως του Νομοσχεδίου, και παρακαλοϋσι τον κ. Θεοδότην να άποσύρη την ένστασίν του. Καθόσον τό έτος τουτό διαφέρει των παρελθόντων ένεκα της αλλαγης του Αρμολή, όστις εδήλωσεν ότι θα έργασθη προς άνακούφισιν του τόπου έκ του Φόρου. Ο κ. Φραγκούδης προσέθηκε ότι τό Νομοθ. Συμβούλιον δύναται να διαμαρτυρηθη κάλλιον κατά του Φόρου, ύπεβάλλον ψήφισμα προς την άγγλικήν Κυβέρνησιν. Οι δύο όθωμανοί βουλευται, Δερβις έφ. και Σεφκέτ έφ., κηρύσσονται ύπερ της α' άναγνώσεως, άπαντώς δε ως προς τον Φόρον ύπεραμυνόμενοι των επί της Κύπρου δικαιωμάτων του Σουλτάνου και του ταμου αυτού. Ένεκα τούτου έπέρχεται λογομαχία μετὰ αυτων και των κ. Θεοδότη και Μ. Κιτίου, εστινες και άποστομώνουσι τὰ όθ. μέλη και τὰ ερολογήματά των.

(Μετὰ ταυτα ο Πρόεδρος έγειρόμενος κάμνει την άγέρουσιν ήν δημοσιεύομεν εις την 1 σελίδα.

(Και μετὰ των Πρόεδρον όμιλει ο κ.) ΘΕΟΔΟΤΟΥ. Ευχαριστεί την Α. Έξοχότητα και έκ μέρους του Συμβουλίου και έκ μέρους του τόπου δια τας έκφρασεις συμπαιθίας του ύπερ της Νήσου πατχούτης έκ του Φόρου της Υποτελειας. Κατόπιν δε των έπισήμων δηλώσεων άποσύρει την ένστασιν, πεποιθώς ότι η Κυβέρνησις θα έργασθη μετὰ του Συμβουλίου όπως άρθή τό κάλυμα προς

την ευδαιμονίαν του τόπου.

ΣΙΑΚΑΛΛΗΣ. Νομιζω ότι έκφράζω γενικήν επιθυμίαν του Συμβουλίου παρακαλών την Υ. Έξοχότητα όπως μη φεισθή λέπων έν τη έργασία προς λύσιν του ζητήματος του Φόρου.

(Μετὰ ταυτα ψηφίζεται παμφηφεί η α' άνάγνωσις του Προδπολογισμου, και η συνεδρία λύεται περι ώραν 5 1/2.)

Ο ΠΡΟ-Υ. ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Συνεδρία 9 Μαρτίου.

Προεδρία Αρμολή.

Το Συμβούλιον μετατρέπεται εις επιτροπείαν και άρχεται η κατ' άρθρα συζήτησις του Προδπολογισμου των έξοδων του προσειχους έτους.

Μετὰ τιας συστάσεως του κ. Φραγκούδη δια τας συντάξεις των παρεδρων δικαστων κ.κ. Κραμβη και Καρεμφυλάκη, ψηφίζεται τό κονδύλιον των συντάξεων έκ λιρών 370. Το κονδύλιον του Μ. Αρμολή έκ λιρών 200. Το κονδύλιον του Νομοθ. Συμβουλίου έκ λιρών 387. Το κονδύλιον της Αρχιγραμματειας έκ λιρών 2,382. Το κονδύλιον του Κυβ. Τυπογραφείου έκ λιρών 935. Και άρχεται η συζήτησις επί του κονδυλίου των Διοικήτων, έκ λιρών 6,921.

Οι μαυροπινακωμένοι.

Κατά την συζήτησιν του κονδυλίου της Αρχιγραμματειας ο Μ. Κιτίου κάμνει συστάσεις κατά του νόμου περί μαυροπινακωμένων, άναπτύξας μετ' δριμείας γλώττης τας καταγρήσεις έκ του νόμου. Οσαύτως ο κ. Θεοδότης όμιλει κατά του νόμου, και εκθέτει όπό νομικήν έποψιν πρέπει να αφαιρεθουν από τούς Μευκτάρας και Αζάδες τὰ δικαιώματα άτινα τοις εδότησαν διά του ειρημένου νόμου. Οσαύτως όμιλει κατά του νόμου ο κ. Βονιτσιάδης. Ο δε κ. Αρχιγραμματεΐς απήνητησεν ότι τό ζήτημα ήλθεν εις γνώπιν του Μ. Αρμολή και ελήφθησαν μέτρα όπως μη συμβη εις τό μέλλον παράβασις. Ομολογησεν οσαύτως ότι έμαυροπινακώθησαν άνθρωποι μόνον έκ λόγων εχθρότητος των μευκταρων κατ' αυτων.

Διά τας αρχαιοτητας.

Κατά δε την συζήτησιν του κονδυλίου των διοικήσεων ο κ. Σώζος εκαμε δριμείας παραστάσεις περί των Αρχαιοτήτων της Νήσου.

ΒΑΣΑΝΑ ΕΚ ΤΩΝ ΑΡΔΕΥΤΙΚΩΝ

Συνεδρία 10 Μαρτίου.

Προεδρία Αρμολή.

Έψηφίσθη τό κονδύλιον των Διοικήσεων, και ήρξατο η συζήτησις επί του κονδυλίου του Κεντρικου Ταμείου έκ λιρών 15,367.

Όμιλήσαν οι κ.κ. Βονιτσιάδης, Θεοδότη, και Κιτίου επί των Αρδευτικων Μεσαορίας και Αμμοχώστου. Χωρικοί έκ των μερών εκείνων ήλθον παρπανονόμενοι, α') ότι τοις αφηρέθη τό νερό των χειμάρρων έκ των όποιων πρότερον ελχον δικαίωμα να ποτίζουσιν και ήδη άναγκάζονται να τό αγοράζουν β') ότι η Κυβέρνησις εκαμειν άποστραγγιστικά έργα διά των όποιων κατεστράφησαν κτήματά των, και όμως τοις ζητεί

(Συνέχεια εκ της 6 σελίδος.)

Εξοδα επί των χωραφιών τα όποια τούς εμε ναν κατόπιν των αποστραγγιστικών, προσέτι: Σε τας ζητεί η Κυβ. Εξοδα επί κτημάτων τα όποια ούδέποτε κατεκλύζοντο υπό χειμάρρων. γ) ότι η Κυβ. κατέλαβε μεγάλας εκτάσεις λιθοδίων επί των όποιων οι χωρικοί είχαν δικαιώματα βοσκής, ήδη δε όταν ετελέθουν ζώων τα λειβάδια εκείνα πληρώνουν πρόστιμα και αποζημιώσεις. δ) ότι πολλών κατελήφθησαν χωράφια προστεθέντα εις τας δεξαμενάς άνευ αποζημιώσεως.

Οι χωρικοί εν γενει υπέστησαν τόσα από τα Αρδευτικά ώστε τα θεωρούν ως κατάραν, εις δε γέρων χωρικός τα έχαρακτήρισεν ως «όχτροκαβαλλίκεμα.» Τόσον η Κυβ. εδείχθη υπερβολική εν τη εφαρμογή των νόμων και κανονισμών.

— Συνεδρία 11 Μαρτίου.

Προεδρία Αρμостоυ. Ο κ. Αρχιγραμματεύς απήντησε διά τα αρδευτικά, ότι η Κυβέρνησις δεν πταίει δια τα παράνομα, όστι η σχηματισθείσα επιτροπή εις κανόνισε τα πάντα. Ομιλούσιν οι κ.κ. Βοιτισιάνος, Κιτίου, Λοριακίδης, Θεόδωρου υποβάλλοντες διάφορα παράνομα των γεωργών δια παρεκτροπας Μισμουράδων κατά την δικαίτησιν των γεννημάτων, δια τού περίσσευμα των δεκατειών όπερ προκύπτει και τού όποιον διεκδικού, υπέρ των φορολογουμένων, κ.λ. Η συνεδρία άνεβλήθη περί ώρα 6 μ.μ. διά την μεθαύριον Δευτέραν, ότε θα εξακολουθήτη η συζήτησις του κενδύλιου του Κεντρικού Τμήλου.

Ο ΣΤΡΑΓΓΑΛΙΣΤΗΣ ΜΑΣ

Κατόπιν έρωτήσεως του κ. Θεόδωτου εν τη Βουλή, ο Αρχιγραμματεύς εδήλωσεν ότε πέρουσε αι 92,799 λίραι του Φόρου της 1^{ης} ποσειδίας εκκλύφθησαν 9441 εκ τών εισόδων της Νήσου.

ΝΕΟΝ ΤΑΧΥΔΡ. ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ

Από της 19/1 Απριλίου θα γίνουν αι εξής μεταρρυθμίσεις εις την Ταχυδρομικήν υπηρεσίαν:— Τό Ταχυδρομειον Λευκωτίας-Λάρνακος (και τα μέσον τούτης) θα κριμίζεται έναλλαξ υπό άμάξης ή υπό ζώου. Τό ταχυδρομειον Λάρνακος κλπ. θα διαέμεται εις Λευκωσίαν έναλλαξ την 9 π.μ. ή την 3 μ.μ., όστι θ' άναχωρή εκ Λάρνακος την μέν μίαν ημέραν στις 6 μ.μ. διά ζώου (άντι στις 8 μ.μ., ως μέχρι τουδ) ότε θα διανέμεται εις Λευκωσίαν τη 9 π.μ. της επομένης. Την δε άλλην ημέραν θ' άναχωρή δι' άμάξης τη 10 π.μ. και θα φθάνη εις Λευκωσίαν αύθημέρη, τη 2 μ.μ. Η εκ Λευκωτίας άναχώρησις των ταχυδρομείων θα μείνη άμετάβλητος, ήτοι καθ' έκαστην τη 1/2 μ.μ. Τό νέον δρομολόγιον εκτυπώται ήδη εις τό Κυβερνητικόν Τυπογραφείον, και θα διανεμηθή κατ' αυτάς.

Ο Μ. ΑΡΜΟΣΤΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΝ

Κατά την επίσκεψιν του Μ. Αρμостоυ εις τό Γυμνάσιον, ο Ηγούμενος Κύκκου παρεκάλεσεν αυτόν να επισκεφθή και τό Παρθεναγωγείον. Απήντησε δε ο Αρμωστής, ότι μετ' ευχαριστήσεως θα πράξη τούτο, θα ειδιοποιήση δε τη Επιτροπήν μετ' όλίγας ημέρας.

— Ουαύτως ο κ. Γυμνασιάρχης παρεκάλεσε την Α. Εξοχότητα όπως επιτρέψη εις τόν διευθυντήν της Αστυνομικής Μουσικής να καταρτίση ερχήττραν εκ μεθητών του Γυμνασίου. Ο Μ. Αρμωστής απήντησεν ότι άφου τούτο εξαρτάται παρ' αυτόν ευχαρίστως διδιδι την άδειαν.

ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔ. ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

Ο Αρχιμανδρίτης της Αρχιεπισκοπής κ. Φιλόθεος έγραψε προς την Κυβέρνησιν μος υποδεικνύων ότι θα ήτο επιβλαβές τό να καθορισθή διά νόμου η νύν υφισταμένη συνδρομή των εκκλησιαστικών σωματείων εις τα εκπαιδευτήρια Λευκωσίας.

Περσομίαν επιστολήν απήνθυσε και ο Ηγ. Κύκκου.

Τό πράγμα έχει σχέση με τό εκπαιδευτικόν νομοσχέδιον, (ως βλέπει ο άναγνώστης εις τα Πρακτικά της Βουλής εν τη 6η σελίδι μας, τέλος της πρώτης στήλης.)

ΔΙΟΡΙΣΜΟΙ ΕΝ ΤΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Εκ την κενωθείσαν (ένεκα του διορισμού του κ. Πέτρου Γεωργιάδου εις τό Κτηματολόγιον) θέσιν Γραμματέως του Αρχιαστυνομίου, διορίσθη ο εν Λάρνακι γραμματεύς της αστυνομίας κ. Γεώργιος Σισσην.

Αντικαταστάτης τούτου θεωρείται ο κ. Λ. Λουκαίδης, νυν γραμματεύς εν τω Διοικητηρίω Κυρηναίας.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΣΘΕΝΩΝ

Ο Αρχίατρος της Νήτου κ. Έιδενστειν κατ' την συνεδρίαν του Νομ.θ. Συμβουλίου της Δευτέρας κατέθεσε στατιστικήν πάντων των άσθενών οστις ειστηλεύθησαν εν τοις νοσοκομείοις της Νήτου, των φρενοπαθών κλπ., κατά τό 1903.

Στατιστική τοιαύτη διά τό 1904 θα συμπληρωθή και υποβληθή κατά τό τέλος του μηνός τούτου: θα εξακολουθήσωσι δε υποβαλλόμεναι τοιαύται του λοιπού κατ' έτος.

Η υποβληθείσα στατιστική καιτοι δεν συμπεριλαμβάνει πάντα άσθενήσαντα εν Κύπρω, πρέχει εν τούτοις άρκούντως σαφή ιδίαν του αριθμού των άσθενών και νοσημάτων, καθέσον οι πλείστοι καταφεύγουσι δι' Ιατρικήν συμβουλήν εις τα Νοσοκομεία.

Τοιαύται στατιστικάι πρώτην φοράν καταρτίζονται εν Κύπρω, και δι' αυτάς τό Ιατρικόν Τμήμα κατακτά επί μάλλον την εκτίμησιν του τόπου.

ΟΙ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

Ός έγράψαμεν, οί Μ. Αρμωστής ακολουθή εις τό ζήτημα του προδιδακμοσ τών υπάλληλων την αρχαιότητα μόνον. Τό μέτρον κρίνεται άριστον, άλλα θα ήτο καλόν να ελαμβάνετο ή ύπ όψιν και η ικανότης ή και ελλείψεις εν τη υπηρεσία, εις τινας έννοείται περιστασις. Τούτο, ως γνωρίζομεν, θα ενεθάρρυνε σπουδαίως τόν ζήλον των υπαλλήλων μας.

ΦΟΝΟΣ ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Την Δευτέραν, εις θωμανικόν χάνι παρά τα Δικαστήρια, θωμανός εικοσιπενταετής εκτύπησε τόν προϊστάμενόν του, θωμανόν έπίσης πεταλωτήν τό έπάγγελμο, διά μαχαίρας. Ο τραυματισθείς άπέθανεν εκ της πληγής μετά τινας ώρας. Ο δε φονεύς παρεδόθη μόνος εις τη αστυνομίαν.

Αιτία του φόνου λέγεται ότι ήτο φιλονεικία δι' άτήμαντον ποσόν χρημάτων.

ΕΠΙΔΗΜΙΑ ΕΝ ΛΑΡΝΑΚΙ

Εις Λάρνακα έέσκηψε μετ' έντάσεως ή Ιλαρά: πλείστα κρούσματα επί μικρών παιδιών υπάρχουν: τρία δε επί θωμανοπαίδων απέδησαν θανατηφόρα. Υπό των άρμοσίων διοτάθη η διακοπή επί όκταήμερον των μαθημάτων των Δημ. Σχολείων και των μικρών τάξεων του Παρθεναγωγείου.

Εις Λάρνακα άρηνοι ήταν αι βροχαι από της μεσημβρίας της Δευτέρας, και εις Μισσορίαν δε ο καιρός διατελει βροχερός.

ΠΑΛΘΟΣ ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΩΝ

Κατά την έδουμάδα ταύτην άνεχώρησαν προσκυνηταί εκ της Νήτου μας εις Ιεροσόλυμα διά των άεροπλοίων Αυστριακού, Έλληνικού, και Κεδικιέ, 280 μόν εκ του λιμένος Λάρνακος, 100 δε εκ του λιμένος Λεμητσού.

ΑΝΑΦΟΡΑ ΕΞ ΑΘΗΝΩΝ

Κατά την συνεδρίαν του Νομ.θ. Συμβουλίου της Δευτέρας, ο Μητροπολίτης Κιτίου κατέθετε αναφοράν του Μουχτάρη και των κατοίκων Αθηνών υπέρ του χωρικού των Γεωργίου Αζχαρίδου, όστις άδίκως έσημειώθη υπό της αστυνομίας εις τόν Μαυροπίνακα.

«ΚΥΠΡΙΟΣ»

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΔΙΕΥΘΙΝΤΗΣ ΓΠΕΥΘΥΝΟΣ

Κ. Φυλακτού.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

(Προπληρωτέα.)

Εις τας πόλεις της Κύπρου	σελ.	12.
Εις τας χωριά	»	10.
Διά τούς Δημοδιδασκάλους	»	10.
Όπου δεν υπάρχουν ταχυδρομεία	»	8.
Εις τό Έξωτερικόν	φρ. χρ.	20.
ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΝ		
Άγγελίζι: ο στίχος	γρ.	2.
Διατριβαί: ιδιαίτεροι συμφωνίαι.		
Κυβερνητικά έγγραφα ο στίχος	πρός	3 πέν.

Τηλεγραφήματα ἐκ Λονδίνου.

Δάνειον ἐν Ρωσσία.

Λονδίνον, 16 Μαρτίου.

Ὁ ἐν Πετροπόλει Ρέκυτερ τηλεγραφεῖ, ὅτι αἱ διαπραγματεύσεις τῆς ρωσικῆς κυβερνήσεως μετὰ Τραπεζιτῶν δι' ἐσωτερικὸν δάνειον 200 ἑκατομμυρίων ρουβλίων (32 ἑκατομ. περίπου λιρῶν ἀγγλικῶν) πρὸς 5c/o ὀριστικῶς ἐπερατώθησαν.

Βασίλισσα καὶ καταγίς.

Λονδίνον, 22 Μαρτίου.

Ἡ Βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας (μεταβαίνουσα πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν Βασιλέων τῆς Πορτογαλλίας) ἀπεκλείσθη ὑπὸ καταιγίδος εἰς τὸν λιμένα τοῦ Βίγο. Τρομερὰ καταιγίς μένεται ἀνά τὰς Ἰσπανικὰς καὶ Πορτογαλικὰς ἀκτὰς.

Λονδίνον, 23.

Ἡ Βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας ἐφθασεν εἰς Λισσαβῶνα.

Ἡ ἀγγλοϊαπωνικὴ συνθήκη.

Λονδίνον, 22 Μαρτίου.

Βαρυσημαίτον ἄρθρον τῶν «Καιρῶν» τοῦ Λονδίνου—βασίζεμενον ἐπὶ ἐπιστολῆς τοῦ ἐν Τόκιο ἀνταποκριτοῦ τῶν ὑπὸ ἡμερομ. 10 Μαρτίου, ἐν τῇ ὁποίᾳ δηλοῦνται αἱ Ἰαπωνικαὶ σχέσεις περὶ τῆς συμμαχίας—διαδήλοισι ὅτι οὐδεὶς ὑπάρχει κίνδυνος Βρετανικῆς ἀμφιταλαντεύσεως ἢ ἀδυναμίας πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ἐπεμβάσεως τρίτων κατὰ τὴν τελικὴν ἔκβασιν τοῦ παρόντος πολέμου.

Τὸ ἄρθρον κατόπιν συζητεῖ συμπαθῶς τὴν ἐισήγησιν Ἰαπῶνων δημοσιογράφων περὶ μετατροπῆς τῆς ἀγγλοϊαπωνικῆς συμμαχίας εἰς συμφωνίαν ἀπολύτως ὑποχρεούσαν ἑκάστην μέρος νὰ βοηθήσῃ τὸ ἄλλο ἐν περιπτώσει πολέμου.

Ὁ Σουλτάνος ἀσθενής.

Κατὰ τηλεγράφημα ἐκ Κων/πόλεως πρὸς τὴν σπουδαίαν γαλλικὴν ἑφημερίδα «Εὐρωπαϊκὸν Ταχυδρομεῖον», ἡ ἐγκεφαλικὴ κατάστασις τοῦ Σουλτάνου κατέστη τριμύτη, ὥστε ὁ Βεζύρης Φερῆδ πασῶς προσεκάλεσεν ἐξ Εὐρώπης δύο φρενολόγους πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ ἀσθενοῦς. Ὁ Μ. Βεζύρης ἐσχάτως ἐπαυσεν ἐκτελῶν τοὺς ἀλλοκότους ἰραδέδες τοῦ Σουλτάνου, καὶ ἐὰν ἡ κατάστασις χειροτερεύσῃ θρυλεῖται ὅτι τότε ὁ Φερῆδ ἐτοιμάζει πραγματικὸν δικτατορικόν.